

DIGI-TV- VASTAANOTTIMIEN OHJELMISTOPÄIVITYKSET

Tekijät Digi-tv-tekniikka/Testaus -työryhmä		Asiakirjan laji Työryhmäraportti	
		Toimeksiantaja Viestintävirasto	
Asiakirjan nimi Digi-tv-vastaanottimien ohjelmistopäivitykset			
Tiivistelmä <p>Kuluttajien keskuudessa näyttäisi olevan paljon epätietoisuutta digi-tv-vastaanottimien ohjelmistopäivityksistä. Tähän dokumenttiin on kerätty tärkeimmät digi-tv-vastaanottimien ohjelmistopäivityksiin liittyvät asiat. Dokumentti on tarkoitettu sekä digi-tv-vastaanottimien käyttäjille että niiden myyjille.</p> <p>Tämä raportti on laadittu Viestintäviraston Digi-tv-tekniikka/Testaus-työryhmässä ja työssä ovat olleet mukana: Harri Rasilainen, pj. ja siht., Viestintävirasto Mika Arjanne, Tampereen Tietoverkko Lea Herttua, Elektroniikan tukkukauppiat Kari Kangas, Viestintävirasto Sakari Kangasvieri, TeliaSonera Riitta Kontula, Digita Ari Luukinen, Kuluttajavirasto Vesa Mikkilä, FinnSat Ari Myllymäki, Kesko Jyrki Ojala, Suomen Kaapelitelevisioliitto Pirkko Rajala, MTV Antero Saarinen, Viestintävirasto Pasi Toiva, Labwise Vesa Vaarala, Yleisradio</p>			
Avainsanat Digi-tv, ohjelmistopäivitykset			
Sarjan nimi Viestintäviraston julkaisu			
Kokonaissivumäärä 7	Kieli suomi	Hinta 4 €	Luottamuksellisuus Julkinen
Jakaja Viestintävirasto		Kustantaja Viestintävirasto	

Postiosoite
PL 313
00181 HELSINKI
Y-tunnus 0709019-2

Käyntiosoite
Itämerenkatu 3 A
00180 HELSINKI

Puhelin
(09) 69 661
Telekopio
(09) 6966 410

Sähköposti
info@ficora.fi
Kotisivu
<http://www.ficora.fi>

Sisällys

DIGI-TV-VASTAANOTTIMIEN OHJELMISTOPÄIVITYKSET	1
TIIVISTELMÄ.....	2
1 JOHDANTO	3
2 MIKSI DIGI-TV-VASTAANOTTIMET VOIVAT TARVITA OHJELMISTOPÄIVITYKSIÄ?.....	3
3 MITÄ PÄIVITYKSILLÄ VOIDAAN SAADA AIKAAN JA MITÄ EI?	3
4 MITEN PÄIVITYYS TAPAHTUU?	4
5 MISTÄ SAA TIETOA PÄIVITYKSISTÄ?	4
6 KUKA VASTAA PÄIVITYKSISTÄ JA NIISTÄ AIHEUTUVISTA KUSTANNUKSISTA?	4

TIIVISTELMÄ

Kuluttajien keskuudessa näyttäisi olevan paljon epätietoisuutta digi-tv-vastaanottimien ohjelmistopäivityksistä. Tähän dokumenttiin on kerätty tärkeimmät digi-tv-vastaanottimien ohjelmistopäivityksiin liittyvät asiat. Dokumentti on tarkoitettu digi-tv-vastaanottimien käyttäjille ja myyjille.

Digi-tv-vastaanottimen hankinta on nyt turvallista. Digi-tv-vastaanottimien tekniikka kehittyy niin kuin kaikissa teknisissä laitteissa ja niihin tulee ehkä lisää käyttökelpoisia ominaisuuksia. Kuitenkin jo nykyisillä laitteilla näkyvät digi-tv-lähetykset myös tulevaisuudessa.

Digi-tv-vastaanottimen pitää toimia normaalisti, ilman mitään päivityksiä, kun se tuodaan kaupasta kotiin. Digi-tv-vastaanottimen ohjelmistojen päivittäminen on laitteiden huoltotoimenpide. Päivitys voidaan laitteesta riippuen tehdä joko digi-tv-lähetysverkon kautta, laitteen huollossa tai Internetin välityksellä.

Valmistajat voivat päivittää laitemalliensa ohjelmistoja esimerkiksi lisätäkseen uusia ominaisuuksia, huoltaakseen laitetta tai parantaakseen muuten digi-tv-vastaanottimien toimivuutta. Jos digi-tv-vastaanotin toimii normaalisti, ei ole mitään syytä lähteä itse etsimään siihen uusia päivityksiä. Digi-tv-lähetysverkon kautta tulevat päivitykset kannattaa ottaa vastaan.

On syytä muistaa, että Suomesta hankituille laiteille on aina voimassa normaalit takuehdot, virhevastuu ja muu kuluttajansuoja. Hankittaessa laite ulkomailta kauppaan voi sisältyä riski, että laite ei toimi asianmukaisesti Suomessa.

Suomessa siirrytään pelkästään digitaalisiin televisiolähetyksiin elokuun lopussa 2007. Tämän jälkeen digi-tv-vastaanotin on välttämätön, mikäli haluaa katsoa televisio-ohjelmia. Markkinoilla on sekä digivirtimellä varustettuja televisioita että erillisiä digisovittimia, joiden avulla analogisella tv-vastaanottimella voi katsella digi-tv-lähetyksiä. Digisovittimista ja -televisioista on eri ominaisuuksin varustettuja versioita niin antenniverkkoon kuin kaapelitelevisioverkkoonkin. Käyttökelpoisia lisäominaisuuksia ovat Conax-kortinlukija, jonka avulla voi vastaanottaa maksullisia tv-kanavia tai vaikkapa kovalevy, johon saa helposti tallennettua eri ohjelmalähetyksiä.

1 JOHDANTO

Suomessa siirrytään pelkästään digitaalisiin televisiolähetyksiin elokuun lopussa 2007. Tämän jälkeen digi-tv-vastaanotin on välttämätön, mikäli haluaa katsoa televisio-ohjelmia. Markkinoilla on sekä digivirtimellä varustettuja televisioita että erillisiä digisovittimia, joiden avulla analogisella tv-vastaanottimella voi katsella digi-tv-lähetyksiä. Digisovittimista ja -televisioista on eri ominaisuuksin varustettuja versioita niin antenniverkkoon kuin kaapelitelevisioverkkoonkin. Käyttökelpoisia lisäominaisuuksia ovat Conax-kortinlukija, jonka avulla voi vastaanottaa maksullisia tv-kanavia tai vaikkapa kovalevy, johon saa helposti tallennettua eri ohjelmalähetyksiä.

Kuluttajien keskuudessa näyttäisi olevan paljon epätietoisuutta digi-tv-vastaanottimien ohjelmistopäivityksistä. Tähän dokumenttiin on kerätty tärkeimmät digi-tv-vastaanottimien ohjelmistopäivityksiin liittyvät asiat. Dokumentti on tarkoitettu digi-tv-vastaanottimien käyttäjille ja myyjille.

2 MIKSI DIGI-TV-VASTAANOTTIMET VOIVAT TARVITA OHJELMISTOPÄIVITYKSIÄ?

Digi-tv-vastaanottimen pitää toimia normaalisti, ilman mitään päivityksiä, kun se tuodaan kaupasta kotiin. Digi-tv-vastaanottimen ohjelmistojen päivittäminen on laitteiden huoltotoimenpide. Päivitys voidaan laitteesta riippuen tehdä joko digi-tv-lähetysverkon (antennitelevisio tai kaapelitelevisio) kautta, laitteen huollossa tai Internetin välityksellä.

Valmistajat voivat päivittää laitemalliensa ohjelmistoja esimerkiksi lisätäkseen uusia ominaisuuksia, huoltaakseen laitetta tai parantaakseen muuten digi-tv-vastaanottimien toimivuutta. Jos digi-tv-vastaanotin toimii normaalisti, ei ole mitään syytä lähteä itse etsimään siihen uusia päivityksiä. Digi-tv-lähetysverkon kautta tulevat päivitykset kannattaa ottaa vastaan.

3 MITÄ PÄIVITYKSILLÄ VOIDAAN SAADA AIKAAN JA MITÄ EI?

Päivityksillä voidaan sekä korjata oleellisia kuvan, äänen, tekstin tai salauksen normaalin toiminnan estäviä ohjelmistovikoja että parannella muutoinkin digi-tv-vastaanottimen toimintaa parantamalla digi-tv-vastaanottimen ohjelmistoa. Laitteiden päivitystarpeen arvioidaan pienentyvän jatkossa.

Esimerkkinä asioista, joihin päivityksistä on ollut apua, on digi-tv:n alkuaikoina markkinoilla olleet monet digi-tv-vastaanottimet, joilla ei näkynyt Suomessa käytössä oleva DVB-tekstitys YLE:n kanavilla. Useimmiten tähän oli syynä laitteen puutteellinen ohjelmisto ja varsinkin usean laitemallin kohdalla laitevalmistaja on tehnyt ohjelmistosta päivitetyn version, jolla tekstitys toimii. Päivitys saattaa auttaa myös esimerkiksi kuvan ja äänen eriaikaisuuteen tai laitteen "sekoamiseen" aika-ajoin.

Päivitys ei auta muuttamaan tavallista perusdigisovitinta tallentavaksi. Myöskään esimerkiksi kentänvoimakkuusongelmiin tai kiinteistön sisäisen antenniverkon kuntoon päivityksillä ei voi vaikuttaa. Tyypillisesti riittämätön kentänvoimakkuus näkyy digi-tv-kuvan palikoitumisena ja ajoittaisena, usein toistuvana pysähtymisenä sekä äänen säröilynä.

Yleinen väärinkäsitys digi-tv:n yhteydessä tuntuu olevan, että standardit muuttuvat ja siitä syystä digivastaanottimet tarvitsevat jatkuvia päivityksiä. Suomessa digi-tv-lähetykset on alusta alkaen toteutettu kansainvälisesti hyväksytyjen teknisten standardien mukaan, eikä lähetykäytäntöön ole tulossa muutoksia. Vaikka lähetykset saattavat aika-ajoin muuttua esimerkiksi uusien lähetyksasemien sekä uusien tv- ja radiopalvelujen myötä, nämä muutokset eivät vaadi vastaanottimen ohjelmistopäivitystä. Tällaisten muutosten jälkeen päivitystä tarvitaan vain, jos vastaanottimen ohjelmisto toimii virheellisesti. Digi-tv-vastaanottimen hankinta on nyt turvallista ja sen avulla näkyvät digi-tv-lähetykset tulevaisuudessakin. On kuitenkin syytä muistaa, että hankittaessa laite ulkomailta kauppaan voi sisältyä riski, että laite ei toimi asianmukaisesti Suomessa.

Toinen yleinen väärinkäsitys näyttäisi olevan, että laitteita tulisi päivittää jatkuvasti, jotta niitä ylipäättänsä voisi käyttää. Tämä juontanee juurensa Internet-maailmassa, jossa tietoturvasyistä on aina syytä pitää huolta siitä, että tietokoneessa on viimeisimmät (tietoturva)päivitykset. Jos digi-tv-vastaanotin toimii normaalisti, ei ole mitään syytä lähteä itse etsimään siihen uusia päivityksiä. Digi-tv-lähetysverkon kautta tulevat päivitykset kannattaa ottaa vastaan.

Kun digi-tv-lähetysverkkoon tulee uusia kanavia, digi-tv-vastaanotin täytyy virittää uudelleen. Tämä ei kuitenkaan tarkoita laitteen ohjelmiston päivittämistä. Ohjelmistopäivityksillä ei myöskään tarkoiteta digi-tv-vastaanottimen ohjelmaoppaan (EPG) tietojen päivittämistä, mikä kuuluu digi-tv:n normaaliin toimintaan.

4 MITEN PÄIVITYS TAPAHTUU?

Digitaalinen televisioverkko mahdollistaa digi-tv-vastaanottimien ohjelmistojen päivittämisen suoraan digi-tv-lähetysverkon välityksellä sekä antennivastaanotossa että kaapelitelevisioverkossa. Tämä on suosittelavin tapa, koska tällöin säästytään vastaanotinten toimittamiselta myyjäliikkeeseen tai huoltoon päivityksen suorittamista varten. Digi-tv-lähetysverkon kautta tehtävät päivitykset säästävät sekä kuluttajan että laitevalmistajan aikaa ja resursseja. Useimpien digi-tv-vastaanotinmallien ohjelmistoja voidaan päivittää digi-tv-lähetysverkon kautta.

Digita ja paikalliset kaapelitelevisio-operaattorit lähettävät laitepäivityksiä verkoissaan osana digitaalista bittivirtaa kuvan, äänen ja tekstitysten lisäksi. Kun laitevalmistaja on tehnyt tietyn digi-tv-vastaanottimen ohjelmistoon muutoksia, se lähettää päivitystiedoston Digitalle tai paikalliselle kaapelitelevisio-operaattorille, jotka huolehtivat tarvittavista testauksista ja päivitysten lähettämisestä digi-tv-lähetysverkkojen kautta kuluttajille. Lähetys tarkistetaan ennakkoon, jotta päivitys onnistuisi varmasti niissä vastaanottimissa, joihin se on tarkoitettu.

Kuluttajalta vaadittavat toimenpiteet vaihtelevat vastaanottimesta riippuen:

- Suurin osa digi-tv-vastaanottimista ilmoittaa katselijalle päivitetystä ohjelmistosta, joka voidaan ladata saman tien laitteeseen.
- Digi-tv-vastaanottimen ohjelmistopäivitysvalikon avulla kuluttaja voi myös säännöllisin väliajoin kokeilla laitteen päivitystä. Mikäli päivitys on lähetyksessä, digi-tv-vastaanotin löytää sen ja päivittyy.

Päivityksen digi-tv-vastaanottimeen voi saada myös laitteen maahantuojalta tai maahantuojan huollon kautta. Päivityksistä saa lisätietoja laitemyyjiltä tai maahantuojalta.

Joihinkin digi-tv-vastaanottiin tietokonetekniikkaan perehtynyt kuluttaja voi hakea päivityksen suoraan internetistä laitevalmistajan www-sivuilta. Päivitysohjelmisto voidaan ladata PC:ltä joko RS232-portin tai USB-liitännän kautta digi-TV-vastaanottimeen. RS232 liitäntä vaatii suoran ns. nollamodemikaapelin ja USB sopivilla liittimillä varustetun USB-kaapelin. Päivitys vaatii laitevalmistaja- ja liitäntäkohtaisen latausohjelmiston itse ladattavan päivitysohjelmiston lisäksi. Laitevalmistajan sivuilta löytyviä päivitysohjeita on osattava lukea oikein. Laitteen takuukysymykset on syytä selvittää etukäteen.

5 MISTÄ SAA TIETOA PÄIVITYKSISTÄ?

Digita tiedottaa antenniverkon kautta tapahtuvista päivityksistä www.digitv.fi -sivuilla. Tietoja antenniverkon ohjelmistopäivityksistä on myös esimerkiksi tekstitelevisiossa. Kaapelitelevisio-operaattorit tiedottavat päivityksistä omille asiakkailleen joko www-sivuillaan, verkon välityksellä tai erillisillä tiedotteilla. Tietoa kaapelitelevisiosta ja kaapelioperaattoreista löytyy osoitteesta www.kaapelitelevisio.fi. Tietyn laitetypin päivitystä voi tiedustella laitteen myyjältä tai maahantuojalta.

Ohjelmistoversio näkyy eri laitteissa eri lailla. Digi-tv-vastaanottimen ohjelmistoversio voi löytyä esimerkiksi toiminnepolusta: Menu - Asennus - Tiedot - Ohjelmistoversio.

Päivitys on pyritty tekemään mahdollisimman helpoksi kuluttajalle. Digi-tv-lähetysverkon kautta tapahtuvissa päivityksissä useimmissa laitemalleissa riittää, kun hyväksyy laitteen ehdottaman päivittämisen. Joskus voi kuitenkin kuluttajalle tulla ongelmia päivityksen kanssa. Näissä tapauksissa kuluttajaa voi kehottaa kääntymään laitemyyjän tai maahantuojan puoleen. DigiTV Info osaa antaa tarkkoja laitekohtaisia neuvoja siihen osallistuvien laitevalmistajien ja maahantuojien laitteiden osalta.

6 KUKA VASTAA PÄIVITYKSISTÄ JA NIISTÄ AIHEUTUVISTA KUSTANNUKSISTA?

Kuluttajavirasto on todennut omissa ohjeissaan, että päivitysmahdollisuus on nyt myynnissä olevissa digi-tv-vastaanottimissa olennainen ominaisuus. Jos se puuttuu, vastaanottimessa on kuluttajasuojalain tarkoittama virhe, josta myyjä vastaa. Kuluttajaviraston www-sivuilla www.kuluttajavirasto.fi on ohjeita ja lisätietoja asiasta.

Päivitysten lähettäminen digi-tv-lähetysverkon kautta on helppo tapa huolehtia laitteen huollosta, mutta lähettäminen ei ole ilmaista, vaan siitä aiheutuu kuluja laitteen maahantuojalle. Toisaalta myös laitteen kuljettaminen huoltoon ja huollossa tehtävät työt aiheuttavat kustannuksia. Laitteen maahantuoja joutuukin tapauskohtaisesti arvioimaan, miten laitteen huolto on viisainta järjestää.

Digita ja kaapelitelevisio-operaattorit lähettävät sovittuna ajanjaksona tietyn laitemallin päivitystä digi-tv-lähetysverkoissa. Jakson loputtua päivitys poistetaan lähetyksestä. Kaikkia kuluttajilla olevia tai kaupan varastossa olevia digi-tv-vastaanottimia ei ehkä tästä huolimatta saada päivitettyä sinä aikana, kun kyseisen mallin päivitys on digi-tv-lähetysverkossa. Jakson päätyttyä kuluttajan täytyy kysyä päivitystä laitemyyjiltä tai maahantuojalta.